

Szerkesztési iroda:
Csik-Szereda
Vár utca 214 sz. alatt.
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
György Jakab Márton
könyvnyomdája
hová
az előfizetési pénzek és
hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 ft.
Félévre 2 ft.
Negyedévre 1 ft.

Hirdetési díjak:
hasájos pofitsorért vagy
annak helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.

Nyitásteri cikkek
soroként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Kenyeret és élvezet.

I.

Csak három rövidke szó, de mikor idézve látjuk, előttünk áll az ó-kor leg hatalmasabb népének egész rothadási korszaka: az imperatorok uralma alatt gömnyedező, élz-, és kéjmámorban tomboló, s csak kenyér és érzékiség viadalok után kiálló róma. Örökké tanulságos epochája egy egész világot uraló nemzet megdőbentető súlyedésének, mire e három szó emlékeztet, „Kenyeret és élvezet.” Mikor e kiáltás felhangzott Róma utcáin a tömeg ajkáról, hogy az imperatorral tudassa a város lakosságának kívánságát, akkor földre tiporva hevert már a köztársasági alkotmány, a szabadság romjai ültötte föl tanyáját a legféltelenebb zsarnokság önkényuralma, s erény, becsület, jellem és emelkedett lelkiület számára nem volt több hely az így erkoresosult városban.

Kenyeret és élvezet! E kiáltásban, melytől egykor vizhangzott a fórum, a capitorium oszlopos tornáca, benne fekszik a legdurvább materialismus egész visszataszító lényege. Anyagosság és érzékiség — ez az, a mit a „Kenyeret és élvezet” fölkiáltás leplezetlenségében jelez és kifejez. — Egy egész nép erkölcsi súlyedése s egy egész történelmi korszak rút anyagi jellege tükröződik vissza tisztán kivethető körrajzokban ama pár szóban. Kenyér és élvezet — mindig ezek voltak ama tényezők, melyek körül az anyagosság törekvései összpontosultak. — Maguk a fölkiáltás szavai az elsatnyult Róma lakóié, de lényegük s értelmük nem vesztették el jogosultságukat, ha általuk más nemzetek hasonló anyagi s érzéki irányát akarjuk röviden s találóan jellemezni.

Miért jut eszünkbe a „kenyeret és élvezet” akkor, midőn a mai társadalomról írunk?

A felelet közel fekszik a fölvetett kérdéshez. Soha még mióta Magyarország áll, nem lépett oly kirívóan és tolakodóan előtérbe a közélet minden terén a durva anyagosság, mint éppen jelenleg. — A kenyér s élvezet körül fordul minden. Mentől többet szeretni s mentől többet élvezni, ez ama rugó, mely itt most az anyagosság ölelő karjaiba dobja az egész társadalmat.

A szellem csak eszköz az anyagosság kezében. Gép, mely annál becsültebb, minél többet bír kisajtolni az anyagosság s érzékiség törekvéseinek elősegítésére. A szellemnek, mint olyannak ma nincs nállunk béce, ha vele nem jár együtt a virtuozitás a pénzszerezésben s a routine a meggazdagodásban. Az aranyborju a kor symboluma s Mammon uralkodó Istene, kinek hatalma előtt föltétlenül meghajlik mindenki.

Hol van az a Magyarország, mely még nem oly régen erkölcsi tisztasága, társadalmi életének szeretetreméltó kedélyessége, férfainak önzetlen hazafisága s a közélet különböző teréin szereplőknek minden önhasznu üzérkedéstől ment becsületessége által fölkeltette maga iránt a külföld tiszteletét s talán egy kissé irigységét is? Mikor ment volt még a társadalom nagy zöme ama materialistikus áramlat befolyásától, mely egyedül üdvözítő dogma gyanánt a meggazdagodást állította föl, azt a meggazdagodást, mely nem válogatós eszközei s útiban, hanem föláldoz polgári erényt, jellemet és hazafiságot a pénznek? En-

nek a Magyarországnak hasztalan keresed többé nyoma. Letűnt, elenyészett, mintha, egy óriási szivaesossal töröltek volna ki a létező dolgok sorából.

Helyette föltámadt a „Kenyeret és élvezet” Magyarország, melynek társadalmi lázas mőködéssel küzd s törli magát pénz és vagyon után, hogy minél többet szörpölhessen az érzékiség serlegéből. A korizlése finomult esupán a régi Róma népének izléséhez képest, de maga az anyagosság durva lényege változatlanul meg van a mai társadalom irányában is.

Az egykori, bensősége s tisztaságáról híres magyar családi élet kötelei meglazultak s hova tovább méginkább lazulnak. Már szokássá vált a házaseleten kívül hajlásni az élvezeteket. Férj s nő külön-külön keresik s találják fel azokat az örömeket, melyeket fogadáisukhoz híven, csak együttesen szabadna élvezni. A gyermekek ott-hon a családi tizhelynél szívják be a rossz és megméltelyező példák mérgét.

Az anyagi élvezet utáni szomj lezivárogtatott a felsőbb rétegekből a legalsóbbakba s mindinkább kiforgatja magyarság zömét, a népet fajunk régi erényeiből. Végtelen fájdalmas tapasztalatok jelzik ez irány rohamos haladását. Komoly, megfeszített, kitartó munkásság helyett szóbeliség, szörvesejátékok s kalandos üzérkedés létszeli be magát mindig társadalmunkba. — A jellem ágijója nagyon hanyatlott, de annál magasabb áll a vagyoné. Ma már, bármily gaz módon szerzi valaki vagyonát: hajlongva szoritgatjuk kezeit s készséges szolgálattal sietünk kegyeit megnyerni s barátságunkat felajánlani, míg az összehasonlíthatatlan csekélyebb hibába került szegény embertől, azt a jogot s megakarnók tagadni, hogy magát embernek nevezze; itt már a társadalom büntet. — ott tömjénezt!

Az a régi magyar skupulozitás oly emberekkel szemben, kik gazdagságukat nem tisztességes eszközökkel szereztek, ma nem uralkodik többé. Emelt fölvel járhat a szédelgés, az állam és a nemzet rovására meggazdagodott lelkiismeretlenség, a szemfényvesztés, mert ma egyedül a siker hódít s impónál, nem pedig a lelkiület nemessége s a törekvések és eszközök tisztasága. — A pénz most oly szappon, melylyellemoshatsz magadról minden erkölcsi szennyet és becsületlenséget. — A pénz előtt ma meghajlik nagy és kicsiny, gazdag és szegény. Elfeleljük elhanyagoljuk Istent, csak pénzt szeretzhessünk.

Egy miniszteri rendelet.

A belügyminiszter 1890. évi 29.611. sz. a. egy rendeletet bocsátott ki, mely azt konstatálja, hogy a községek, illetőleg községi előjáróságok által kiállított vagyoni, vagyis szegénységi bizonyítványoknál igen sok esetben fölületes és lelkiismeretlen eljárás történik. A nevezett miniszter a visszaélések megszüntetése végett megújítja az ezen okból már 1872. évi augusztus 30-án 23.144. sz. a., valamint 1887. év március 17-én 16601. sz. alatt kiadott körrendeleteket s elrendeli, megszabja a lelkészeknek, és mintegy háromszoros köteleességévé teszi, hogy a községi bíró és jegyző által (tehát nem önfejlőleg a jegyző által a bíró nélkül)

kiállított, aláírt, a község hivatalos pecsétjével ellátott ily vagyoni bizonyítványokban foglaltak igazságát saját aláírásával bizonyítsa, hitelesítse és pedig ügy, hogy az azok tartalmának hitelességeért rájáruló felelőség miatt büntetés terhe alatt bármikor kérdőre vonható legyen.

E rendelet szerint a lelkész 1-ór valamennyi hozzájáruló hűveinek ingó és ingatlan vagyonáról magának részletes tudomást tartozik szerezni. Nem elég tehát, mint az eddig sok esetben gyakorlatban volt, a bíró és jegyző által tévesen vagy rosszakaratulag írottakra támaszkodni. — 2. Tartozik a lelkész a vagyoni bizonyítványokban foglaltak valóságáról saját névaláírásával tanuskodni, különben a lelkész kikerülésével — mint arra volt eset a múltban — a bíró és jegyző, mint két hiteles tanú által kiállított s aláírt bizonyítvány egy fagarast sem ér. 3. Ezen tanuskodása alaposágáért még felelősséget is kell vállalnia.

E rendelet a lelkészt még azon eseten kívül is, ha ennek lelkiismeretlen jegyző és ennek érdekei szerint hajlítható bíró által kiállított bizonyítványokkal nem lenne soha dolga — még akkor is nehéz helyzetbe hozza. Mert a lelkésznek, hogy e rendeletek által ránehezülő felelőséggel szemben kötelességének igazságosan megfelelhessen, ismernie kell minden egyes hűvenek, egyes családoknak vagyoni, birtokviszonyait.

De hogyan, hisz a lelkésznek annál sokkal magasabb elhivatása van, hogy hűveinek vagyoni viszonyait után kutasson, birtok és más jövedelmi bevételeit figyelemmel kísérje, számon tartsa vagy éppen azok becsülésébe vagy becsültezésébe avatkozzék? Ez egy kisebb községben még talán elérhető lenne, de egy 3—5000 lélekkel s több fióközösséggel bíró plebániában még nagyobb nehézségekkal jár.

Megtörtént, hogy a jegyző által irt s jegyző és bíró által kiállított szegénységi és vagyoni bizonyítványt a lelkész azok hitelességre támaszkodva aláírta s utóbb a bizonyítvány hamásnak bizonyult, mert tisztelet a nagyobb kivételeknek, de van olyan jegyző is, kinek tolla nem az igazságot, hanem az érdeket szolgálja.

Ma a jegyző a totum fac, a bíró ennek végrehajtatója.

Megtörtént, hogy a lelkész, a jegyző és bíró által kiállított vagyoni bizonyítvány aláírását — másképpen levén a dologról meggyőződve — megtagadta. S mi lett a következménye? Jegyző és bíró a lelkészre förmedtek; hogy nem bizik bennök és nem hiszen nekik. — De ez még nem volt elég. Ráhusították lelkészre az illető atyafit, hogy „nézze, mi segíteni akartunk magán, a lelkész pedig lelketlen, irgarmatlan” stb. Kész a perparvar, harez és háboru. Igen, mert hát manapság ilyen esetekben szeretik a lelkészt takarónak felhasználni. Nem gondolják meg, hogy bizonyára nem a lelkész az oka, ha seai maga a miniszteri rendelet, sem a törvény nem bizik meg a vagyoni bizonyítványokat kiállító jegyző és bíró hitelességében.

A lelkészek, mint sem nem közigazgatási, sem állami tisztviselők, bizonyára nagy köszönettel vennék, ha az illető hatóságok ezen felelőséggel járó, fizetésnélküli, — de annál több kellemetlenséget okozó hivatali kötelesség alól felmentené.

A népet könnyű a lelkesre úszítani, de sokkal nehezebb vele a törvény és háromszoros miniszteri rendeleteket, melyek a lelkesre ily nehéz felelősséggel járó kötelességeket rójak, — megértetni. Mi lenne tehát itt a leghelyesebb és a legbékésebb eljárási mód? Véleményem szerint a közigazgatási hatóságnak, tekintettel az idézett miniszteri rendeletre, — intézkedni kellene rendeleti úton, hogy 1-ór a lelkeseknek nyújtassák alkalom az egyesek vagyoni viszonyaival való behatóbb megismerkedésre. A községi birtokívek hozzáférhetőbbé tétele, — ha a birtokváltozási viszonyok pontosan kezeltetnek és vezetnek — sokat segítené a bajon. Ma ezek sok helyen egészen a jegyzőnél és jegyző kezében vannak. 2-ór: Utasítandó lenne a jegyző és a bírót, hogy a vagyombizonyítványokat a lelkesekkel együtt, a birtokváltozásokat pontosan feltüntető birtokívek alapján állítsák ki. — 3-ór Figyelmeztetni a jegyzőt és bírót, hogy a bizonyítványok kiállításánál ne üzzenek érdekpolitikát, ne keressenek népszerűséget a lelkes rovására, ne használják a lelkeszt takaról stb.

Itt, mint az idézett rendeletről látszik, megtörtént visszaélések megszüntetéséről az állam érdekében jövőre az igazság megóvásáról van szó. Ha a lelkesek nélkül ez sem lehet keresztülvinni, a lelkesek is jogosan elvárhatják, hogy nekik ehhez a kellő eszközök, út és mód kézbe szolgáltatásának. Különböztetés a felvetett kérdés megoldásához szabad bárkinek hozzájárulni.

F. Gáspár.

A „lutri“ kérdése.

III.

Új államférfiakat kapunk, új eszmék, új karakterekkel, kik mindannyian díszlenek határuk magasságán. Ezekről el lehet vágni, hogy habozás nélkül hátat fordítanak a németországi diktátori sugallatnak, ha hazai érdeke és közjóléte forog kérdésben már pedig — kis lottónak eltörlesztésénél, illetve em — helyébe egy másik alkalmas jövedelmi forrásnak alkotásánál fontosabb kérdést nemzetünkre nézve, a pillanatban nem képzelhetünk.

Titokban — susogva — tételek meg eddigelő az előintézkedések, hogy a-laz-zóna-meglepetésben részesüljön az ország de igen helyesen nem mernek titkot a nyilvánosság közege, ott, ha a közérdek és a haza — dta — szóban — így nagy dobra ütötték a lottó eltörlesztésének kérdését is, mi is a hazában azoknál, kik ez ügyvel pro vagy contra foglalkoznak, vagy ez iránt érdeklődnek, jogos mozgalmat idézett elő.

Több rendbeli pénzügyi terv adott be dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez — egy ily indítványról, határozott tudomásunk van.

Elégő érdekes — fontosnak tartjuk ugy ez ügyet, mint magát az indítványt, hogy ezzel foglalkozunk.

Ezen eszme egy oly tértől eredt, ki lak helyén már nem egyszer tüntette ki magát a közérdek előmozdítása körül — valóban azon nagy munka, mely egy alapos javaslattételhez szükséges maga is elismerést — bmel.

Áttérünk azonban magára a biztos és tüköletesen megbízható forrásból vett — a pénzügyminiszternek beterjesztett eme indítványra, melynek szövege némely megrovással így hangzik.

„Pénzügyi tervezete N. N. — lakosnak a kis lottó eltörlesztését illetőleg — javaslattétel ennek helyébe más, a polgárok megadóztatása nélkül elérendő jövőre d e l a z o b b o l y bevételei forrásnak létesítésére, mely után évenként — millió forint tiszta jövedelem érhető, azmfelül, hogy egy tervszerint megállapítandó — 5 millió forintig emelkedhető összeg évenként kiosztható és általános jólét elérhető legyen.“

Beszerezett adatok alapján a lottójövedék az elmúlt 3 évben a következő eredményt tünteti fel:

u. m.	bentő	netto
1887.	3099100	1495278
1888.	2914000	1670187
1889.	2511000	1153295
összesen	8.524.100	4.318.760

s így tiszta jövedelemül egy évre netto 1,401,447 frt esik, mely összeg sokkal csekélyebb, mintsem megengedhető volna, hogy egy modern állam egy,

jobbaddán amugy is szegényebb sorsuk által igénybe vett ily intézményt még továbbra is fenntartsion.

Az úgynevezett s hirlapok után mondva „Klassenlotterien“ ezt nem követheti, mert a sorsjegyeket vásárló közönség aránytalan és rengeteg veszteségnek van kitéve, mi újabb bűnnek és talán az eddiginél még nagyobb erkölcsi telességnek képezhető alapkívót.

Ez pedig nem lehet egy államnak sem intenciója, s ha már fenn áll a kis lottó ideigőráig még inkább megboosátható, mint egy újabb, hasonló — a nagyközönséget még jobban kiszoroló műveletlenek alkotása.

A lottónak eltörlesztése által, ha ugyan nem tetemes, de mégis kár szenvedne a kincstár, ezt tehát ismét hasonló, csak hogy egészséges alapon fekvő intézménnyel kell pótolnunk.

Ez érdekek kétfélé irányul nézetünk. — Először olvasó sorsjegyek kibocsátása: másodsor a lottóadó vagyis lottókényszer.

Az olvasó sorsjegyeknek kibocsátása akként értelmezendő, miszerint hozzássék 5 millió drb egy forintos vagy 2,500,000 drb 2 ftos, avagy pedig csak 5 millió 1 ftos vagy aránylagos sorsjegymennyiség forgalomba, mely tekintettel azok olcsóságára mindenki által vásárolhatók, ekkor biztostra vehető, hogy e sorsjegyek mind el fognak keni.

A kincstár, a postatakarékpénztárakban eltekvő pénzek után 3% -ot fizet; fizessen ez esetben 1% -ot, mivel ez felfonddhatlan, jobban mondva kamatnélküli felmondhatlan kölcsönt képezne, — mivel ily ezim alatt kamatok nem volnaak fizetendők, hanem a 4% -nyi kamat-osztalék képezne a 90 év alatt évenként 2—3-szor megejtendő húzások nyereségeit törlesztésit.

Ezen alapon tehát 5 millió drb 1 forintos sorsjegy volna évenként kibocsátandó és évenként 55,555, illetve 90 évenként 55,555 drb sorsjeggyel szaporodó sorsjegyek — húzásuk által törlesztendő, 90 év elteltével, ha ezen terv az idő alatt nem módosítottat évenként 5,000,000 fog bevételezetni — ugyanecek 5,000,000 ftnyi összeg nyeresemények ezimén a nép közzé kiosztatni; míg az évenként 5—5 millió 1 ftos sorsjegyek bevételei 90 év alatt 450,000,000 ftot tenne ki a kamatok kamatain tul. Ez tiszta haszon volna az államra nézve, mert kölcsön után a tőkét nem kell visszafizetni és a kamatokat nem egyes bankárlételek, hanem nyeresemény ezimé alatt az ország lakói élveznek.

Ezen sorsjegyeknek a bűzére jutniok nem volna szabad, így a szegényebb osztályban is rendkívüli kelendőségük volna, mert azon egy frtot, melyet egy ily sorsjegyéért kifizetett, nem vesztette el, hanem idővel visszakapja és emellett szerencséséjt is megkísérlette.

Főzside (bűzre) képtelen papirnak kellene ezen sorsjegyeknek azért lenniök, mert különben ezeltévesztett volna ezek kiadása, mert látjuk a „lo sziv“ sorsjegyek, melyeknek eredeti árak frt, ma a bűzén 5 frton kelnek el, tehát, ha a legkisebb nyerő húzatik, a kiadott pénzt nem kapja meg a tulajdonos, hanem még a névértéken felüli összeget és a kamatokat — pénze után is elveszti, mi által ép azon elem, mely takarékosokra volna szoktatandó — képtelené téteik, hogy résztvegyen vagy megkísértsen oly szerencséséket, mellyel csak takarít és semmit sem korzástat!

Az indítvány még ezen sorsjegyeknek elárúsítási módzatára is kiterjeszkedik — azt javasolja, hogy az elárúsítás csak a kincstárral összekötésben levőkre bizassék, oly módon, mint a dohány-, bélyeg és egyéb egyedüli tárgy azon különbözzettel, hogy ezen sorsjegyek nem az adóhivatalok, hanem egy, czélra szervezendő, központi hivatal által volnaak beszerzendők, illetve kezelendők.

Indítványozó javasolja, miszerint ezen sorsjegyek „angyalin“ elnevezést nyerjenek és az első húzás karcsony előtt 8 nappal ejtessék meg, hogy a vládi karcsonyi ajándékul szolgáljon a szerencsés nyerőknek. Ebből azonban az időnek előrehaladását véve tekintetbe — aligha lehet valami.

Bár ezen sorsjegyek sem főzsidekések, sem kereskedelem vagy közforgalmi értéktárgyat nem képezhetnek, még se legyenek a „speculáció“ alól végleg elvonva, amennyiben ezen sorsjegyek, koruk alapján, évente 4 vagy 5 krval értékben növekedjenek, s névértékük összegéig óvadékképesekké

is kellene ezeket deklarálni. — 5 frtot meg nem haladó nyeresemények nyereseményjövédék-mentesek, holott 5 frtot meghaladó, de 500 frton tul nem menő nyereseményeknek 15% -nyi, ezen felül pedig 10% -nyi nyeresemény-jövédék volna meghatározandó, mely nyereseményjövédék közművelődés és magyarosodási czélokra volna fordítandó.

A sorsjegyek bevételezett összege után 5 millió forint évenként 4% -al véve, 200,000 frt nyereseményösszeget képezne, kisorsolás alá azonban évenként csak 180,000 forint jönne a terv szerint minden egyes évfolyam után, így az első évben 20, a második évben 40, a harmadik évben 60, s így tovább minden évben 20—20 ezer forinttal több „kezelési költség“-re volna fordítandó, de mivel ez a 90 évtől kezdve évente 1 millió 800,000 frtot tenne ki, minden az ez idő előtt is fennmaradó, a kezelés tényleges költségét meghaladó összeg az országnak minden megyében létesítendő rokkantak-, árva-, vakok stb. féle intézetek javára volnaak fordítandók.

Hogy ezen terv az állankincstárra, ugyszintén a polgárságra való tekintettel — mily rendkívüli előnyöket szolgáltat, már az eddig is szám szerint kitüntetett adatok bizonyítják: ám nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy az államnak, mint ezen sorsjegyek kibocsátójának, előre kiszámíthatatlan más haszna is van, mely például a 90 évi játszó idő alatt tíz és egyéb módon elveszendő sorsjegyek által keletkezik.

Azáltal, hogy minden évben új emissió, új kiadvány volna kibocsátandó, 90 év alatt az államadalósság nagyrésze törleszhető volna, de nagy érdekek nézne az egész ország a húzások elébe, amennyiben ha évente 3-szor volna húzás, be nem számítva az ünnepnapokat, 90 év multán minden napra esnék egy húzás, azaz évente 270 húzás volna, a mely 270 húzáson az országnak minden rendű és rangú tagja részt vehet, mert még a esoléd, a napszámos, a szolga, az iparos segéd és tanonez, a kis diák is inkább ki fogja adni meg takarított fillereit ily értékpapírré, mintsem azt könnyelmű dolgokra fordítani.

Ezen eszmét tehát határozottan leghelyesebbnek tartjuk mindazon indítványok ellenében, melyek eddig a nyilvánosságba hatoltak. Így az államon, a polgárokon, közművelődésünkön, magyarosodásunkon, rokkantjainkon, árváinkon és szegény nyomorultjainkon is könyvea segítve lesz és ezért választotta az indítványozó, ki nevét titokban tartja még ezen sorsjegyeknek az „angyalin-sorsjegy“ elnevezést.

Kívánjuk szivből és őszintén, hogy ezen igazán hatalmas ötlete hazánkfiának háttérbe szorítsa a németek spekulatív tervét és hiszszük is, hogy kétséget sem szenved, miszerint pénzügyminiszterünk nem fogja eldobni azt, hanem tanulmányozni és mielőbb életbe is fogja hozni a karcsonyi ajándéknak szánt angyalin-sorsjegyeket.

A másik tételt, az ulókényszert, távol sem tartjuk oly jónak, de még mindig előnyösebbnek, mintsem Magyarországnak érdekét, mindenét külföldieknek áruba borsítani!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** Püspök öexja csikkozmási dr. Balis Endre brassói és dr. Vass Albert karczfalvi káplánokat gy. fehérvári theologiai tanárokká nevezte ki. Gratulálunk!

— **Szent-Isván napját** nálunk is a szokásos ünnepélyességgel ültük meg. Domokos János városi plebános tartott isteni tiszteletet, melyen csak a honvéd tisztikar volt testületileg jelen. A többi magyart ezen ünnep nem érdekelte. Ez alkalommal Lőcs András sem volt jelen!

— **Mulatság.** A csikmegyei egyetemi ifjuság által f. hó 23-án rendezett mulatság minden tekintetben kitünően sikerült. A rendezőség, élén Szász Gyula és Borbáth Géza urakkal, a legnagyobb figyelem és előzékenységgel fogadta és mulattatta a díszes vendégeket — s ez volt talán az első mulatság, melyen a hölgyek közül senkinek sem volt oka figyelmeztetés miatt panaszkodni. A rendezőség nemcsak meghívta a közönséget, hanem gondoskodott arról is, hogy a hölgyeknek ezen mulatságot kellemessé tegyék, mi nekik teljes mértékben sikerült is. Jelen voltak: Antal Józsefné, Becze Antalné, Bocskor Ádámné, Bogády Gyuláné, Borbáth Pálné, Demeter Zsigmondné, Élthes Jakabné, Gál Elekné, Gál Endréné, Gál Józsefné, Hary

Gézáné, Hrobony Adolfné, Kőváry Lászlóné Kreybigné, Lanczky Sándorné, Márton Ferencné, özv. Müller Samuelné, Nagy Sándorné özv. Orbán Jánosné, Pauszné Mikó Ilka, Papp Andrásné, Romfeld Félixné; — Antal Ida, Antal Róza, Balás Emma, Balás Ottilia, Basa Róza, Becze Ilka, Demeter Etelka, Doucha Beatrix, Gál Emma, Gál Etelka, Gál Gizella, Gál Ilka, Gál Margit, Kőváry Paula, Kreybig Mariska, Lázár Róza, Lanczky Ilona, Márton Anna, T. Nagy Erzsike, Ráduly Róza, Romfeld Ottilia, Wellmann Etelka. Ambrózovics Milike, Kovács Ida, Doucha Szidónia. — A mulatság, melynek bevétele 87 frt 71 kr és kiadása 71 frt 99 kr volt, — 15 frt 75 krt jövedelmezett jégkárosultaknak.

— **A magyar-francia biztosító társaság igazgatóságának** figyelmébe ajánljuk, megbízottja által a jégkárok liquidálása alkalmával tett azon ígéretet, hogy **10 nap alatt a károk kifizetelnek.** Mellesleg megemlítjük, hogy a többi érdekelt társaságok már rég kifizették a károkat. **S reméljük, hogy jövő számunkban ezen ügy elintézését regis trálhatjuk.**

— **400 honvéd** vonult be az őszi hadgyakorlatokra s csak úgy hemzseg városunkban a katoná, mi nagyban élénkíti a forgalmat. 8 napig itten folynak a gyakorlatok s szeptember 4-én indul a zászlóalj Udvahely felé.

— **Vesztett kutya.** F. hó 21-én egy állítólag vesztett kutya garázdálkodott városunkban s egy embert és több kutyát összeharapott. Az embert a kórházba szállították; a kutyaakra vonatkozólag pedig 40 napi zár lett elrendelve. — Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az ebeket ne bocsássák szabadon, mert azokat a gypmester elfogja még ha a kutya-érmét viselik is.

— **Műkedvelő színi előadás** a csikmegyei jégkárosultak javára. A „Csikszeredai műkedvelőtársulat 44-ik előadása, 1890. évi szeptember hó 1-én (hétfőn) a Hutter-féle nagyteremben a „Csikszeredai műkedvelőtársulat“ által adatik. **S ü t é t p o n t.** Dráma 3 felvonásban. Irta Csiki Gergely. Rendező Bogády Gy. Személyek Halkányi Kézdi Györgyné Benedek Istvánné, Béla, fia Szász Gyula, Albi Vince, bankár György Ignác, Lotti, neje Gál Etelka, Lília, unokahuga Élthes Jakabné, Makári, ügyvéd Wellman Samu, Magda, neje Gál Ilka, Láng Endre Szemerjailajus, Fama Gáspár Húzy László, Pékty Gyula Péter Árpád, Hrabóczy Dániel Albert Ölon, Hrabóczyné Vince Amália, Péterinas Wellman Géza, Pástory, orvos X. X. Rendőrliztes Y. Y. Holyárak Kőrszék 80 kr. Zártszék 60 kr. Állóhely 40 kr. Karzat 20 kr. Katonáknak, tanulónak állóhely 25 kr. — Jegyeket előre lehet váltani. Gyógyjakab Márton, társulati gazdánál. Este a pénztárnál. Előadás után tánczenestély. Rendezik Bogády Gyuláné és Élthes Jakabné. A rendezőség kéri azokat, kiknek a színlap, illetőleg meghívó kezükben nem jutott volna, hogy tekintsék ezt általános meghívónak s magukat meghívottaknak.

— **A Győrszarhegyi hírhedt erdőcsere-vásár.** Olvasóink között bizonyára nagyon kevesen vannak olyanok, kik legalább nagyjában ne ismernék a Győ-Szarhegy község tulajdonát képező „Bükkhavas“ és „Rakottyas“ fenyőerdőségeknél mult év tavaszán történt elidegenítését. — Nagy port vert fel ez a két csere-szerződés, melyet Szarhegy elöljárósága ifjabb Puskás Sámúval és ifj. Zakariás Jánossal, — továbbá id. Mელი Istvánnal és ifj. Zakariás Jánossal kötött, előbbieknek a gróf Lázár Albert-léle alig 25—27 ezer frt értékű külső és belső birtokért 64,000 köbméter, — utóbbiaknak a kincstártól 60,000 frt-ért vásárolt 1000 hold kiterjedésű 168,750 köbméter tartalmu bükkös erdőségért ugyanannyi köbméter fenyőfát adván. Méltán kelthetett mély megbotrározást ez a kétrendbeli cserevásár s annak a törvényhatóság részéről történt megerősítése, hiszen nem kell szakértőnek lenni valakinek ahhoz, hogy első pillanatra átlássa, mily óriási nagy a csere-tárgyak közötti értékkülönbség s mily nagymértvű károsodásnak volt és van e szerződések által Szarhegy közönsége kitéve, hiszen tekintettel arra, hogy az elcserelni szándékoltnak fenyőfának köbmétere 96 krra becsültetett és tekintettel arra, hogy ezen becsülték szerint a két szerződésben odaigért 232,750 köbméter fenyőfala tömeg 223,440 frt értéket képvisel s ezzel

szemben csakis a 27,000 frt értékű birtok és 60,000 frt-ért vásárolt bükkös erdő, — tehát 87,000 frt érték adatott, evidens dolog, hogy a csere-tárgyak között 136,440 frt értékkülönbséget jelentkezik E nagymértvű károsodástól a községet megoltalmazni fogtak kezét győrszarhegyi lakos Gáspár Balázs, Keresztes József és közel 400 birtokostársuk s dr. Boeskor Béla meghatalmazott ügyvédjük által támogatva, — nem kímélték és nem kímélnék semmi fáradságot, sem költséget, *műnk meg már részben eredményre, az t. hogy a nagy m. kir. belügyminiszter 1890. augusztus hó 9-én kelt határozatával gróf Lázár Albert-féle belső külső birtok értéklárban 64,000 köbméter kereskedelmi fenyőfa átváltása iránt kötött szerződés tárgyában vármegye közönsége határozatát, mely szerint a fent körülírt szerződés jóváhagyatott feloldottá megrendelhe a törvényhatóság, hogy ezen feloldási ügyet újabb tárgyalás alá vért, a körüli szerződés jóváhagyása tárgyában újabb határozatot hozzon. — A bükkös erdővel csere-ügy még nincs a miniszterium elé terjesztve, de a tárgyalások, helyszíni becslések stb. már befejezve vannak s rövid idő alatt ez ági is a csere-ügy eldöntés alá kerül s ha a miniszterium maga már meg nem semmisítene is a szerződést, vagyis ha ez esetben szintén újabb határozathozatalra utatana a törvényhatóság, megvagunk győződve róla hogy a szerződéseket többé ez életben helyben nem hagyandja Csikvármegye közönsége s így Szarhegy mégis csak megóvtaik hallatlan mérvű megkárosítástól s egyúttal Gáspár Balásnak és érdektársainak háta köszönetet szavazhat Szarhegy közönsége azért a tanoríthatlan buzgalomért és igyekezetért, melyet ez ügyben a legnagyobb önzetlenséggel Szarhegy közönsége érdekeinek megóvására kiletettek.*

Esküvő. Győrfalvi birtokos és kereskedő Dolniban István folyó hó 26-án tartotta esküvőjét Jánosy Mária Kisasszonnyal, Jánosy János győrfalvi birtokos kedves szép leányával. Fogadják szerencsekívámatukat!

Véletlen halál. Lakatos János esikmenasági lakosnak 9 éves mostoha fia Ince Ignác egy szolgával napokban az erdőre ment szénát hordani; hazatérve jövet egy meredek helyen az ökrök előtt menő tü eleszott s szénával megrakott szekér kereké mellett keresztül ment s melkasát úgy összetörte, hogy míg hazaszállították meghalt.

A villám agyonujtotta. Páros Antal esikjenőfalvi lakost a napokban a villám aratás közben agyonujtotta. Azonnal meghalt.

Tűz. Folyó hó 21-én virradólag Korodi János esikesatószegei lakosnak asztalga rakott 100 kalangya rozsa 20 kalangya búzája s lángok martaléka lett. Nagy szerencse, hogy hamar észrevették s csendes idő is volt, mert különben a közel e mellett lévő több asztag gabonát nem sikerült volna megmenteni. A tűz valószínűleg gyújtogatásból eredt.

— **Gyergyószentmiklóson** ugy Királyunk születése, valamint Szent István első apostoli király névnápiát fényesen ünnepelték meg. A főterifalusi szent templomban Ferenczy Károly plébános lényes segédlettel tartott misét, melyen az összes hivatalok testületileg, pénzügyorség, adóhivatal, esendörtség, és nagyszámu közönség vett részt. — Megelőző esteken a város fényesen ki volt világítva, taraszlóvések és zene-körjárat emelték az ünnepély jelentőségét.

Postarablás. A kászonalfizi postára f. hó 23-án éjjel az ablakon át betörték, onnét 200 forintot az asztal fiókjából elloptak. A tettest nyomozzák.

— **Táncmulatság.** A gyergyószentmiklósi ifjuság által f. hó 20-án rendezett szent-istváni táncmulatság igen jól sikerült. Válogatott közönség vett részt e mulatságos és kifogástalanul jól mulatott. A tánc 9 órakor vette kezletét éjjeli 1/2 4 órakor végződött be. — A négyeseket 30—30 pár táncolta. Jelen voltak az estélyen: Demeter Domokosné, Hochsild Lajosné, ifj. Vákár Istvánné, ifj. Drótos Jánosné, Szász Ignác, özv. Fejér Jánosné, dr. Tiltcher Edéné, Vákár Lajosné, özv. Láng Józsefné urók; Szász Etelka, Fejér Etelka, Fejér Róza, Krób Matild, Fejér Terka, Görög Rebi, Fejér Veri, Zakariás Vilma és Matild (Győremetéről), Genesi Zelma, Ferency

Ilka, Lázár Hedvig, Kritsa Róza, Czárán Berta, Fiála Rebi, Karácsony Ninka, Kuesoba Ilona, Vákár Blanka és Genesi Olga urholgyek.

— **Gyászhir.** Borszéký Károly m. kir. curiai tanácsjegyző és családját súlyos vesztésérte; szeretett kedves leányuk Elvira — életének tavaszán 17 éves korában, hosszas szenvedés után f. hó 18-án meghalt. A mélyen suttott család a következő gyászjelentést adta ki: Borszéký Károly, m. kir. curiai tanácsjegyző és neje Pauer Róza, valamint egyetlen fiók Károly, nemkülönben testvérei és az összes rokonság nevében, mélyen szomorodott szívvel jelentik, hogy szeretett egyetlen leányuk Borszéký Elvira, folyó hó 18-án, reggel 3 órakor, hosszas szenvedés után, életének 17 ik évében jobblétre szenderült. A korán elköltözött drága gyermek földi maradványai augusztus hó 20-án, délután órákor fognak a r. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a Szervita-tér 8. szám alatti gyászházba a budapest-krisztinavárosi sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig augusztus hó 21-én, reggel 10 órakor fog a Szerviták templomban a Mindenhatóknak bemutattni. Budapest, 1890. augusztus 19-én. — Áldott legyen emléke!

— **Késelés.** Bándi Vazul és Tompos Pál menaságújfalvi lakosok Varga Ferenc udvarán összeszólalkoztak onnan később eltávozván, hazafelé mevetve, Tompos egy kést vett magához s azzal Bándit saját házába követte s ott hátra szarta. A szurás súlyos veszélyes. Tompost elfogták s bekisérték a esikszen mártóni kir. járásbíróshoz.

Farkastályogban 11 drb marha hullott el Három-székmegyében, f. hó 5 étől kezdve a Katrosa-patak és Fekete-hegy nevű erdőben levő kézdívasárhelyi csordában

— **Elkeseredett kutya.** A kutyaadó életbe- léptetése alkalmából Szegszárdon a város végén egy száraz fára fölakasztottak egy vén kutyát s nyakára egy papírost kötöttek, melyre a következő bucsuszavak voltak írva: „Én már öreg vagyok, nem tudok ugatni, ugassanak azok, a kik behozták a kutya-adót.“ Lám nálunk még símesenek ilyen maliciós kutyák.

CSARNOK.

A halálthozó gomb.

Elheszélés

(Vége.)

Ama ház, hol az oly egyének lesznek elhelyezve, kiket gyant terhel, ha önkézüleg akartak életüknek véget vetni, nem volt távol. Oda vitték e szerencsétlent is.

Előbbi vilámsággommal igen ellenséges kedélyhangulatban tértem vissza a kávéházba. A megrendelt jogeskávő asztalomnál állt, de nem voltam képes csak megízlelni is. Mindig fülembé hangzott a körülem fecsegő, s étkező közönség zajában s a polarak csengése között is a koldus által oly gunynyal kívánt „Isten fizesse meg!“ — Sőt midőn nem sokára felhangzott közelben a térzene, a leglármásabb zenedarabok s a legundulatibb dallamok sem tudták talhangozni s elesítitani e három szót: „Isten fizesse meg!“

Ez mindinkább elviselhetetlen lett előttem, annyira ellenkezett egyéniséggemmel e képzelgő idegesség mert kedélyállapotomat csak annak ohajtottam tartani s hogy ebből mielőbb szabaduljak, fölkeltem s oly határozattal indultam el a házat felkeresni, hol emberemet elhelyezték, hogy erőmtől kitelhetőleg segíteni fogok rajta, ezáltal megtörve amaz átokként rám nehezülő: „Isten fizesse meg!“ hatását.

Szerencsére ama helység igazgatója nem volt ismeretlen előttem. Oly czim alatt, hogy az imént megmentett sorsa némi okokból nem közönyös előttem, kérdést tettem nála, hogy valóban szándékosan akart-e véget vetni életének s mi ok vihette őt erre.

Az igazgató elmondá, hogy ama szerencsétlen csakugyan öngyilkossági szándékkal ugrott a Dunába s hogy arra a nyomor vitte.

„Szegény ember! — mondá az igazgató — a mint szavaiból kivettem, igen-igen számalomra méltó! Jó család gyermeke s majdnem fényes körülmények között élt előbb, de egyszerre a sorf

üldözni kezdé s szerencsétlen vállalatok, majd álnok barátok tönkre juttatták őt, s midőn lelke erejét, hitét, bizalmát az emberekben elvesztette akkor még testi szenvedést is küldött reá, s így majdnem nyomorékon s a legolesób, azért nehéz, elmétfeszítő munkára használta végerejét a szerencsétlen.

„De most, hogy az idők nehézzé váltak s a vagyonosabbak is igyekeznek a lehető legjobban gazdálkodni, e szegény ember is elveszté utolsó keresetforrását. Ásni, kapálni nem minden ember tud, sőt még a fa vagy vízfordás mesterségét is tanulni kell. Végre utolsó krajezáját is kiadta: kölcsön nem kért, de nem is kapott volna, mert reménye sem lehetett, hogy valaha visszafizesse. Így történt aztán, hogy arra a nehéz lépésre határozta el magát, hogy koldulni fog. De túlszörzeny fatalista lehetett mindig s így ekkor is csak két utat látott maga előtt vagy koldulni, vagy azt tenni, a miben most meglett gátolva. S e fatalismus hatalma alatt gondolá: „Kísértsd meg, koldulj; — de ha első, akit megszólítasz, elutasít, úgy vedd ezt intőjeleül, hogy a sors ez egyetlen keresetmódot is, melyet csavargókkal és más sörredékkel osztasz, ezáltal megtagadja tőled s nyulj a végső eszközhöz, hagyj el ezt a világot, mely téged elhagyott. De ha az első, akit megszólítottál, segílyt nyújt, úgy megtaláltad az élethez viszszavezető utat, mert az emberekben való hitéd ez által új életre ébredt.” — E határozatnál aztán meg is maradt. S midőn oly szándékkal, hogy azt kiviszi, az utcára ment, három lépésre a ház kapujától, melyben nyomorult padlás-szobai lakását előtte való napon fölmondották, — a szegény elnyomorodott ember egy csinos ifju férfit pillantott meg a szögleten.

E férfi fiatal volt s így telve életkedvel jól volt öltözve s így oly vagyoni körülmények között kellett lenni, hogy a szűkölködöt segítézhette épen a színlapot olvasta s így mulatni is megengedte jobb sorsa: megnyerő arcvonásokkal birt, s így a jótévére is hajlammal kell bírnia: a szegény ember hozzá lépett tehát, s az első koldulás megalázó tudatától remegő s kétségbeeséstől elfojtott hangon kért tőle segílyt mert hisz élete most ez ember szeszélyétől függött.

— És el lett utasítva, mert ama fiatal embernek, ki nehéz selyemmel bélelt új fehér kabátjában, kezeit a susgó selyemmel bélelt zsebekből elő kellett volna vonnia s egy gombot a kabáton felnyitnia, — vágtam az igazgató beszédébe, melyen meghatva. — Kérem fogadjja itt tárczámat nem tudom biztosan mennyi van benne de egy szűkölködő számára elég lesz adja át annak a szegény embernek s mondja meg neki, ha kérdezné, hogy miért tagadta meg tőle ama fiatal ember a k o r a s e g é y t?, hogy azért, mert egy gombot kellett volna kigombolnia: s ha kérdezné valaki, hogy mi okozta ez emberhalálát? mondja meg neki hogy egy gomb a piperköcsz ur kabátján.

KÖZGAZDASÁG.

Megyei állatkiállítás.

Földművelési m. kir. miniszter ur öngyméltóságára idei 49174. számú magas leiratával lötenyésztési jutalomdíjra kiosztás végett 120 ezüst forintot utalványozott.

Ezen összeg a Csikvármegyei Gazdasági Egyesület által folyó évi október 13-án Csik-Karcfalva községében rendezendő megyei állatkiállítás alkalmával fog a bíráló bizottság határozata alapján a csikvármegyei lötenyésztő gazdák között az alábbi terv szerint kiosztani

- I. Csikós kanczáknak csikóval 1-ső 25 frt, 2-ik 10 frt, 3-ik 5 frt.
II, Három éves kanczaesikóknak 1-ső 20 frt, 2-ik 10 frt.
III. Egy-két éves méncsikóknak 1-ső 15 frt, 2-ik 10 frt.
IV. Egy-két éves kanczaesikóknak 1-ső 15 frt. 2-ik 10 frt.

Midőn a lötenyésztéssel foglalkozó gazdaközönség figyelmeztet erre felhívom, egyben értesitem arról is, hogy azon kiállítás kik pénzbeli jutalomban nem részesülnek, állami arany (I.), ezüst (II.) bronz és (III. oszt.) diszkovelel fognak kitüntettni.

Kelt Csikszeredán, 1890. augusztus hó.

Mikó Bálint,

ispán, csikmegyei löteny. biz. eln.

Az Alföldi és Délmagyarországi általános kiállítás alkalmával 1890. év szeptember hó 13-ától bezárólag 17-éig tartandó időleges baromfi-kiállítás programja:

1. §. E kiállításra elfogadtatnak mindenféle tyúkok, gyöngytyúkok, pulykák, kacskák, ludak, diszbaromfiak, galambok, hizott baromfiak, tengeri nyulak, baromfitenyésztési segédeszközök és irodalmi termékek.

2. §. Ezen kiállításra a bejelentések egészen 1890 év szeptember 4-éig fogadtatnak el. A bejelentések, melyekhez egyidejűleg a helypénzek is esatolandók, az alföldi és délmagyarországi általános kiállítás-nak (dr. Fényes Kálmán, Arad, Andrassy-tér 6.) küldendő be.

3. §. A hely és élelmézési pénz minden tyúk, kacsa, lúd, pulyka, gyöngytyúk és diszbaromfi után darabonként összesen 50 krban lett megállapítva. Megjegyeztetik azonban, hogy egy ketrecbe galambból csak két darab, egyéb baromfiból csak 3 drb vétetik fel.

A galambok és tengeri nyulak párjáért 50 kr fizetendő.

Baromfi-tenyésztési segédeszközök és irodalmi munkák céljaira szükségeltető tér négy-szögmétre nkint 2 frttal számíttatik.

4. § A díjazás fajták szerint történik. A bíráló-bizottsági tagok azon osztályban, melyben bírnak, díjakra nem számíthatnak, de ezen osztályban helypénz fizetése alól is felmentetnek. Díjakban csakis absolut becsü állatok részesülnek.

A díjak következők: tiszteletdíjak, pénzdíjak, érmek és oklevelek.

§. A felügyelet, ápolás és etetésről a rendező bizottság gondoskodik.

6. §. Valamennyi kiállítási tárgy — legkésőbb 1890. év szeptember hó 12-ig portmentesen küldendő be.

A beteg vagy ki nem állítható állatok a kiállító költségén visszaküldetnek.

7. § A kiállítás bezártával minden el nem adott állat a tulajdonosnak visszaküldetnik.

Dr. Fényes Kálmán, csop. biz. elnök.

Szerkesztői üzenetek:

H Szpvy. Igeni ígértük, hogy közérdekű felszólalásoknak tért aunk. de nem az oktatlan személyes támadásoknak. Ereszén vemé ki magát, ha lapunkat mind magán-érdekű torzalkodással töltöék meg s mit mondana Ön is, mint érdektelen és elhözátlan olvasó, ha ezt látná? Ha Önt megszólíták, panaszojjon illetékes helyen.

Szemtanu. Szmrta. Cikke későn érkezett, de különben is lapunk tárgyilagosa hozta az esetet. Tudomásunk azt ugy a kir. törvényszék, mint a kir. ügyészésg részéről megtörténtek a szükséges lépések: várja be tehát annak eredményét. — Cikket fölbretettük.

B. M. Gysztmkls. Csáránt, Salati Andrást és Tán-Miklóst életfogytig tartó fegyházra ítelték.

Csikszeredai piaci árjegyzék.

— Csikszereda augusztus 19. —

Buza tiszta (hektoliterenként) 6 frt 25 kr. Buza közepes 5 frt 50 kr. Rozs 5 frt 50 kr. Árpa 5 frt — kr. Törökbuza 5 frt — kr. Zab 3 frt — kr. Borsó 5 frt. Lencse 7 frt. Fuszulyka 4 frt 50 kr. Kása 7 frt — kr. Burgonya 2 frt 50 kr. Marhahus (kilogrammanként) 32 kr. Sertéshus 40 kr. Bérheeshus 20 kr. Szalma (métermázsanként) — frt 70 kr Széna mu. 1rt 20 kr. Okór párja 200 frt — kr. Téhén párja 100 frt — kr. Fagygyertya (kilogrammja) — frt 40 kr. Tüzifa kbm. (1 méter) 2 frt 40 kr. Malacz darabja — frt 50 kr. Lúd — frt 80 kr Bány — frt — kr. Csirke párja 50 kr. 12 tojás 20 kr.

A kis lutri húzása.

Brünn, 1890. augusztus 20.

17. .59 20. 3. 70.

Felelős szerkesztő: Dr. BOCSKOR BÉLA.

Főmunkatárs: VITOS MÓZES.

Kiadó: GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

K e r e s e t.

Egy bankintézet keres mindenütt egyéneket, törvényileg engedélyezett sorsjegyek részletfizetés mellett eladásra. Igen előnyös jutalék feltételek.

Ajánlatok B. J. jegy alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájához

Budapest, váci utca 9 szám

— intézendők. (2—6)

ÉRTESENITÉS.

Értesítem a mélyen tisztelt nagyérdemű közönséget, s különösen azon tisztelt szülöket, kik gyermekeiket a csiksomlyói főgymnasiumban kívánják neveltetni, hogy már rég ismert jó konyhámról, a növendékeket az iskolai élelmézési árnál jutányosabb feltételek mellett a kivánalomnak megfelelő jó ételekkel hajlandó vagyok ellátni.

Szíves megbizásokat várva, teljes tisztelettel vagyok

Csiksomlyón, 1890. aug. 25.

Kész szolgáljuk BALOG ELEK.

GA V O R A J Ö Z S E F.

Az 1885. évi budapesti orsz. kiállításon kitünő munka- és jó ízlésért kiállítási nagy éremmel kitüntetve.

Budapesten, váci-utca 17. szám.

Ajánlom du-san felszerelt egyházak és káponák berendezéséhez szükségessé tárgyait, a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben. — Nevezetesen

Miseruhákat.

Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.

Egyházi és társulati lobogók.

Tízoltó, iskolás gyermek, Mária-társulati, ipar-társulati, daleyleti és temetkezési-egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csilárok, ciborium és kelyheket

Fali- és oltár-gyertyatartók- és oltárlámpákat.

Monstranciák, stáció-képek, oltárok, uri koporsókat stb. stb.

Pontosságomat több százra menő elismerő levelekkel bizonyíthatom.

Árjegyzéket és költségvetéseket kívánatra bérmentve küldök.

(15—26

Régi ruhák javítását, valamint kehelyek, ciborium, Monstrancia, oltár-lámpák és oltár-gyertyatartók megüzüstölést vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el.

Nagy választék arany-, ezüst- és selyemhímzések, valamint himzett egyházi rukákban.

Egyházi csipkék, oltárterítők, fali- és iskola-KERESZTEK, Egyházi szövetek, damastok stb.